

Detaljplan för fastigheten Harge 3:13

Askersunds kommun, Örebro län.

Sammanfattning av planförslaget

Efter beslut i kommunstyrelsen (2022-12-12 §177) fick Samhällsbyggnad Sydnärke uppdraget att ta fram en ny detaljplan för Harge 3:13 i Harge. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra bostadsanvändning inom fastigheten, genom att tillåta lägenheter i befintlig byggnad alternativt i ersättande byggnad, samt nya bostäder i volymer som bidrar till att upprätthålla platsens befintliga karaktär. Planen syftar även till att medge markanvändning för tillfällig vistelse, exempelvis vandrarhem, pensionat eller liknande verksamhet.

Granskningen

I enlighet med PBL (Plan- och bygglagen) 5 kap. 18 § har planförslaget varit tillgängligt för granskning mellan 2026-03-23 och 2026-04-13. Berörda sakägare, kommunala instanser, statliga myndigheter, berörda fastighetsägare, organisationer och övriga berörda har underrättats. Förslaget har varit utsänt för kännedom via brev till berörda och funnit tillgängligt på kommunens hemsida. En underrättelse har publicerats på kommunens anslagstavla. Efter granskningen har 5 yttranden inkommit. I detta dokument sammanställs och besvaras inkomna synpunkter som berör detaljplanen. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet hos Samhällsbyggnad Sydnärke.

Yttranden har lämnats av:

Namn	Inkommit
1. Länsstyrelsen Örebro län	2026-04-14
2. Lantmäteriet	2026-04-13
3. Trafikverket	2026-03-27

2026-04-24

4. Sydnärkes kultur- och tekniknämnd	2026-04-14
5. Nerikes Brandkår	2026-03-26

UTKAST

1. Länsstyrelsen Örebro län

Sammanfattning:

Bedömning enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Upplysningar

Utfartsförbud i planområdesgräns

På plankartan finns en sträcka med bestämmelse om utfartsförbud utlagd i planområdesgränsen. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att stängselkrav och utfartsförbud får enligt 4 kap. 9 § PBL endast läggas mot allmänna platser. Det innebär att det inte är möjligt att lägga denna typ av bestämmelse i en planområdesgräns eftersom det då inte går att säkerställa att det är allmän plats eller även i fortsättningen kommer att vara allmän plats i den angränsande planen. Bestämmelsen reglerar dessutom indirekt något som ska gälla för området utanför det i planförslaget aktuella planområdet vilket inte är tillåtet.

Strandskydd

Det särskilda skäl som anges för ett upphävande av strandskyddet inom planområdet är att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Enligt Naturvårdsverkets och Boverkets handbok 2009:4, Strandskydd – en vägledning för planering och prövning utgörs mark som tagits i anspråk ofta av etablerad hemfridszon runt bostadshus. Länsstyrelsen har gjort syn på platsen för att bedöma hemfridszonen och instämmer i kommunens bedömning.

Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma kommunen på att planbeskrivningen innehåller ett antal felaktiga hänvisningar och begreppsanvändningar kopplat till upphävande av strandskyddet. Bland annat anges att en dispensansökan avses vilket inte stämmer då det i detaljplan är upphävande av strandskyddet som prövas. Vidare vill Länsstyrelsen uppmärksamma att en etablerad hemfridszon endast är möjlig att hävda kopplat till bostadsanvändningen som kommunen anger förekommit på platsen sedan folkskolan uppfördes, och inte till skoländamålet.

2026-04-24

Kommentar:

För att möjliggöra utfartsförbud mot Verkanäsvägen har planhandlingarna reviderats till att inkludera allmän gata utanför utfartsförbudet. Då gällande detaljplan redan anger lokalgata med enskilt huvudmannaskap för Verkanäsvägen anses justeringen vara ringa.

Texten kring upphävande av strandskydd justeras i planbeskrivningen enligt Länsstyrelsens upplysningar.

UTKAST

2026-04-24

2. Lantmäteriet

Sammanfattning:

På plankartan finns en sträcka med bestämmelse om utfartsförbud utlagd i planområdesgränsen. Stängselkrav och utfartsförbud får enligt 4 kap. 9 § PBL endast läggas mot allmänna platser. Detta innebär att det inte är möjligt att lägga denna typ av bestämmelse i en planområdesgräns av följande skäl: I en planområdesgräns går det inte att säkerställa att det är allmän plats eller även i fortsättningen kommer att vara allmän plats i den angränsande planen. Bestämmelsen reglerar dessutom indirekt något som ska gälla för området utanför det i planförslaget aktuella planområdet vilket inte är tillåtet, se sidan om Stängsel, utfart och annan utgång i PBL Kunskapsbanken.

Kommunen kanske kan utforma plankartan på ett annat sätt för att undvika dessa problem eller undvika att reglera utfartsfrågan? Lantmäteriet noterar att i vissa planer har liknande problem undvikits genom att kommunen har utökat planområdet med en remsa bestående av några meter allmän plats utanför utfartsförbudet.

Den 13 april 2026 diskuterades planförslaget med Elisabet Wästlund.

Kommentar:

För att möjliggöra utfartsförbud mot Verkanäsvägen har planhandlingarna reviderats till att inkludera allmän gata utanför utfartsförbudet. Då gällande detaljplan redan anger lokalgata med enskilt huvudmannaskap för Verkanäsvägen anses justeringen vara ringa.

3. Trafikverket

Sammanfattning:

Trafikverket har inget att erinra mot föreslagen planläggning.

Kommentar:

Noterat

4. Sydnärkes kultur- och tekniknämnd

Sammanfattning:

Kultur- och tekniknämndens arbetsutskott har inget att erinra mot planförslaget.

Kommentar:

Noterat

5. Nerikes Brandkår

Sammanfattning:

Nerikes Brandkår har inga synpunkter på planförslaget i granskningsskedet.

Kommentar:

Noterat

Förslag till revidering av detaljplan för fastigheten Harge 3:13 Askersunds kommun, Örebro län.

Samhällsbyggnad Sydnärke har bedömt att det är lämpligt att gå vidare med följande justeringar:

- *Plankartan och planbeskrivning justeras med tillkommande markanvändning för enskild gata för att möjliggöra utfartsförbudet mot Verkanäsvägen*
- *Planbeskrivningen justeras i avsnittet om strandskydd*

Granskningsutlåtandet har upprättats av Samhällsbyggnad Sydnärke

Adam Johansson

Planarkitekt

Rickard Andersson

Samhällsbyggnadschef